

Нрави, обичаи, облъкло, говоръ.

Килифарево свързва планината съ низината. То е по-сръдническа станция въ движението на българското население от полето на горе към Стара планина и обратно — от Стара планина надолу към Дунава и цяла Северна България.

Между Търново и Килифарево е имало отъ най-старо време силни връзки. Ако подиримъ потеклото на много търновски родове, ще минемъ най първо презъ Килифарево, че тогава ще излъземъ въ дебритѣ на Балкана.

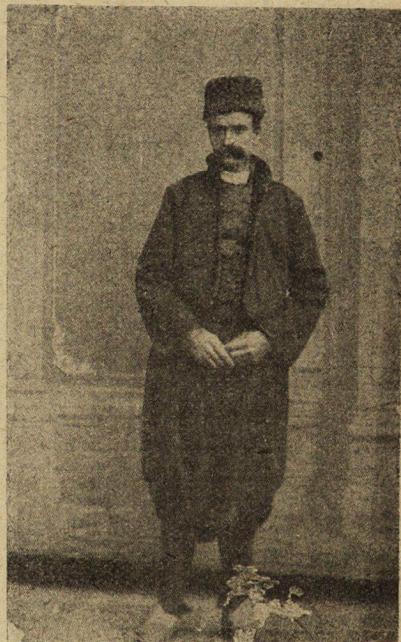
Родът на *Велчо Атанасовъ Джамджията*, главатарь на Завѣрата въ 1835 г., иде отъ Балкана презъ Килифарево. Същото е и за произхода на *Маждраковци*, чийто потомъкъ бѣ всепознатия *Д-ръ Маринъ Русевъ*.

Винаги килифарци се спасявали въ горскитѣ осони. За това на ръстъ сѫ високи, тѣло стройно, глава валчеста, очи пъстросини, а у нѣкои и си ніонебесни. Избѣгали нѣкога въ полето по неволя, следъ години, тѣ подиръ едно две поколѣния, пакъ се връщали. Та не е чудно да се долавятъ нѣкои промъни въ нрави и обичаи¹⁾. Килифарци, както и околните му села, говорятъ търновския книжовенъ езикъ.

Килифарево е единъ видъ врата за потокъ отъ преселници. На Търново килифарци доставяятъ материали и здрава човѣшка сила, а отъ него взематъ култура и граждансвеност. Въ Търново тѣ откриватъ търговски, строителски и индустритални предприятия, достигатъ заможност и следъ това намираме потомците имъ въ Русе, Варна, София, а често и въ Букурещъ.

Килифарци живѣятъ съ подчертано чувство на своята личност. Тѣ се обличатъ съ празнична носия като първенци,

¹⁾ Съ подробното изучване на нравите, обичаите, говора, пѣсните и изобщо народното творчество, се занимава бившиятъ училъщенъ инспекторъ *B. Шарковъ* отъ Килифарево.

Мужка килифарска носия преди 1850 г.